

PERIÒDIC DE DRECH VERMELL

== SALUT PÚBLICA == INTERESSOS POPULARS == ARTS Y LLETRES ==

PREUS DE VENTA
 ab-entimpen. 12 cèntims. Una penada
 Cada número. . . . . a quart
 Surt a llum ab tota regularitat a lo menas una vegada
 cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 6 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 6
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat a domicili. . . . . a rals trimestres
 Països de la Unió Postal. . . . . id
 Dona números extraordinaris sempre que ho demanin
 las circumstancies

ENTRE GUANTS, LEVITA Y COPA

ASSASSINS D' HONRAS

Era una nit borrascosa y negra com la culpa. De quan en quan vivissims llampechs ratllavan l'espessor de las agomboladas boyras il·luminant la immensa fosquedat de la nit ab son verdós resplandor, y deixant entreveure lo dens encapotament del cel, precursor infalible d' algun horrorós ayguat.

Feya un fret qu' enrampava 'ls nervis y un ayret humit y fi qu' amoratava la cara y mans.

Eran las dotze y mitja.

La ciutat dels Comtes estava presa d' un sepulcral silenci interromput de temps en temps per lo petjar ràpid d' algun transeunt y 'l soroll aristocràtic d' algun elegant carruatge tirat per un soberch tronch, desempedrant los carrers ab sa vertiginosa carrera. Però luego aquest soroll minvaba perdentse llunyá entre las sombras de la nit.

Los fanals apagats alternativament produhian de tretxo en tretxo una penombra mes sinistre que la completa obscuritat.

En lo cayre mes cèntric que forman los carrers de Sant Pau y Carretas hi havia plantada una pobre dona mal abrigada ab un espall·ller brut y espellitit pessigant tristment ab sas encrispadas mans las cordas d' una destrepada guitarra y tenint

á sos peus acurracat de fret un fill seu de uns vuyt anys, descalç y mal vestit, per lo qual, apoderat del fret, tremolava com un criminal delinqüent.

La mare no parava de fer vibrar ab una ànsia frenética los gastats y metàlichs fils ab una disonancia horrible, quals sonidos repetia l' eco fàtídicament com si fossin los dolorosos sospirs d' un adolescent en las ansias de la mort. Cada acort arrencat d' aquella guitarra embollava un poema de dolor, una vall de llágrimas, una escena patética.

Tal vegada sens darsen compte sos demacrats dits corrian los trastes del instrument mentres son pensament divagaba en alas de son sofriment materialisant un recort tétich. Tal volta un marit clavat en un miserable catre, que ab veu conmoguda y plens los ulls de llágrimas mentres besava á son fillot estrenyia la ma de sa esposa despedintse per la eternitat. Tal vegada recordava l' estravió d' una estimada filla y se li apareixia en la imaginació rodejada de luxo y de deshonra...

A cada transeunt que passaba s' alsaba lo noyet y correntli al darrera esclamava:

—¡Una gracia de caritat, bon senyor, per ma mare qu' está malalta!—

Y l' subjecte passaba impávit murmurant despreciauu al veurers importunat en aquell hora y ab aquell fret, y l' noyet tornava á ajocarse als peus de sa mare completament detallit.

—Mare,—digué 'l noy al poch rato,— tinch son, anémson á casa...

—Ara, fill meu, ara,—digué conmoguda sa mare.

—¡Qu' hem fet gayrel!

—¡Pobre fill meu!... non cuartos y mitj, qu' encare no n' hi ha per...—

No acabá; girá la cara y 'a pasá una mà pels ulls, perquè son fill la mirava. Però un llampech fou mes prompte qu' ella y onlluhernaant son rostre se vegeren brillar duas llágrimas que rodojavan per sas gal·tas com borletes de cristall.

—¡Per qué ploren, mare!

—No res, fill, aném á casa.—

No havia encara acabat quan una forta pluja 's despreguó dels nuvols posantlos amarats com peixos.

Y seguiren son camí en direcció á la Rambla sota de 'l ruixat copiés.

Lo gran Teatre del Liceo semblava que vomitava gent per totes sas portaladas. Duas llarguissimas files de cotxes obstruhian lo pas exposant als transeunts á ser aplastats, desde 'l carrer de Mendisabal á la Rambla y del Pla de la Boqueria al carrer Nou.

Del mateix modo que conoseit los posesorum, com digué un dia 'n Castelar, coneixia cada familia son carruatge d' un tros lluny.

Los restaurants y zocolaterias s' omplian de senyorio, no perque la set ni la gana los excités, sino qu' es de molt bon tono sortir de l' ópera impresionat, tarrajant tal qual cavatina ó romansa, criticant algun tenor ó tiple y pariant de bemols, becuadros, allegretts y andantinos, mentres un s' encamina cap á ca' n Mallorquí á baladrejar y comprometre 'l mosso picant de mans, per maigastarse sis ó vuyt rals

1) Vegis lo número 127. Aquest article degué ser lo primer en un insertió, pero per haverse extraviat, ara va després de l' altre.

en pastels esquisits, que quedaven en part al plat, perquè no se semblava golafre.

Dos elegants cotxes ab sos corresponents lacayos esperaven frente l'arcada principal del Col·legi ab gran frenesí de las arrogantes eugas que guarnien, las quals trepitjaban fortament l'empedrat fentli saltar encasas espurnas.

Tot d' una los lacayos se descubriren y s' apresuraren a obrir las portellas.

Acabavan d' apareixer en lo replá de la marmorea y riquissima escalinata frente l' busto de Mozart, quatre sfanosas parellas luxosament vestidas; sobre tot las hermosas senyoretas que semblava cada una lo tipu perfecte de la hermosura y la elegancia. Costosos collarets sulpicats de perlas y brillants descansavan perososos sobre lo escotat pit de nécar y enlluernava la vista lo brill de la pedreria qu' espuñejava ab distintos colors de las preuhadas pulseras que enrotllavan la ben modelada y ebúrnea manuyeca de sa mestressa com si estiguessin cofoyas d' abrrassar tanta belleza. Los senyors, joves de menos de trenta anys, no deixavan res que desitjar d' una rigurosa etiqueta y capritxosa moda.

Baixaren l' escalinata y de dos en dos parellas varen ficarse als cotxes, los quals marxaren l' un darrera l' altre en una direcció.

Seguimlos.

Trencaren per lo carrer del Hospital com si deixessin lo rodatge per l'empedrat dels carrers.

Puca son demostravan nostres personatjes quan al través del soroll dels dos carruatjes se sentian sas alegres rialladas, algun qu' altre xiscle y gatzara, en menuga de la etiqueta que representavan.

Al trencar per lo carrer de Mendizabal, al mateix temps que una dona y un noyet anavan a trencar contrariament lo del Hospital, arrenca un crit fort la dona, al veure que anavan a ser atropellats per la impetuositat del cotxes, y al volguer onre tirar al noyet rellicsá, á causa del fanqueig y caygué sobre l'empedrat al mateix temps que rodava un bulto informe fent un soroll sonor y fondo.

Los caballs s' encabritaren y per poch passa una roda per sobre la desgraciada dona. Lo noyet hi aná desseguida.

—¡Mare, que os heu fet mal!

—No, fill, recull la guitarra.—

Los cotxes pararen un poch mes enllá y de las finestretas sortiren varios caps.

—Que ha estat aixó!

—Res; un susto no mes: ¡veust ja s' aixeca.

—¡Pobre donal!

—¡Potser necessita auxili!... ¡arrivemhi!

—Aixó ho deja una de las senyoretas rossa com lo fil d' or.

—¡Pero no veus qu' está cayent l' aygua per mor de Deu!

—Tira noy, tira, qu' es tart.—digué un enmidonat jove.

Y tornaren los cotxes á empendrer sa bronzenta carrera.

—¡Mare, mare!... hi sentit l' Elvira que enrahonava dins d' aquells cotxes...

—¡Ay! ¡Qui sab ahont pára l' Elvira!... ¡y la guitarra!

—¡Mireula, está aixafada!

—¡Aixafada! ¡L' únich recort que 'ns quedaba de ton pare!

—Mare, no vull que ploréu; aném á dormir, tinch fret... no vull que ploréu, mare!...

Y tomant la pluja seguiuren son camí. Lo noyet tremolant de fret y la mare aixugantse los ulls augegant fondos suspirs; mes encara se sentia lo llunyá remor dels dos cotxes rellicsant furiosos per l'empedrat.

J. GUINART

(L' acabament de lo cònt a n.º 137)

UN DUPTE

Un lladre robaba, y estant ell robant, repara que 'l mirava y fug com un llamp.

Aquell que 'l miraba, ¡lladros! va cridar, y molts si darrera d' ell varen anar.

Lo lladre corria y corrent esbarat, veuret que 'l seguia, caygué y s' obrí 'l cap; y 'le que alló veieren varen estobats, casi ab alegría.

—¡Deu! 'l ha castigat!

Longo dalt de una bastida hi ha un home que treballant passa las horas del dia per puguer guanyá 'l jornal, un home modelu d' home,

un home com poch n' hi ha; un home que ab veure sa fua y may á menjar ha fet mal.

Aquest home treballaba, y sens poguerho evitar un altre que ab ell estaba, va caure rodant á baix.

Y aquell mateix corru d' antes aquí també 's va fomar y 'le que la colla formaban van dir:—¡Deu! 'l ha castigat!

Sense res mes lluny buscar si lo que diuen creyen vos demostras aixó ben clar, á que Deu es lo bober, ó he que no existix Deu.

ALOS

En lo carrer de Petritxó s' ha oberta una exposició de Bellas-arts que ab tot y ser petita y d' un particular vos diéh que fa tropa. L' edifici, fet exprés, enllaherna de tant bé-de-Deu. L'última que la entrada tinga de ser ab targeta, després de tants dias de inaugurada la exposició.

Si hi van fixintse, com cosa bona, en las obras que portan los noms d' en Fabrès, d' en Tusquets y d' en Ribera, tres xicots catalans que 's dos primers viuhen á Roma y l' altre á Paris. Del primer se 'pot assegurar que ha fet miracles ab tres acnarelas exposadas per ell. Si 'ls capellans no fossen tan rachs, en materia d' art, creguin que d' aquesta feta veurien aviat al calendari: *Dinars, dia tants; St. Antoni Fabrès, patró dels aquavelistas.*

D' en Tusquets es notable un frare ó monjo ensenyat de softeig á un escolanet, y están tantíssim bé, semblan talment naturals, que al mirar aquell frare ¡me venian unas ganas de agafarlo pe 'l ganyot! Sinó que 'm va detenir lo saber qu' era pintat, no sé pas qué hauria fet.

Lo cuadro d' en Ribera no es una composició académica, pensada y reponsada com molts d' altres que després de tot resultan l' Aliga de Mataró. Però no tinguin cuydado que surti cap sabí de Llotja á ferli la competencia á n' en Ribera. No mes serán capassos de criticarlo porque hi veu un xich mes qu' ells.

No 's descaudin també de donar una mirada al busto d' en Rius y Taulet, tan rodanxó y tan polit, que fa venir ganas de petonejarlo, sino que tot seguit un recorda aquella versos de la fábula:

Dijo la zorra al busto despues de olerlo: Tu cabeza, Paquito, no tiene seso.

Si bé que, la veritat siga dita, en materia de no tenir cervell, molts artistes, per no dir tots, se troban en igual cas que 'l senyor Rius y Taulet: aquells creant las atrevidas (!) composicions (!!!) que 's veuhen per la exposició Parés, han estat á igual altura que aquest bon senyor inventant lo carretó y lo llas.

Y no 's crogan que aixó siga adulació, no; es justicia, es la veritat.

O sino allá 'n van probas:

Després de buscar y rodar per tot lo saló no mes s' hi troba un quadro d' una mica de sustancia, ó potser no mes esperit pensador en qu' l' ha fet. Es un quadro senzillot: figura un cementiri á la caygada de la tarde y en primer terme s' hi veu un home cavant la fossa per enterrar un cadavre embolicat en un llansol, mentres que pe 'l fondo passa un suntuós enterro ab molts capellans que 's guanyan lo jornal cantant lo gori-gori, cosa que fa parar de cavar al enterrador referit, qu' exclama: *¡Unos tanto y otros tan poc!* contemplant tant de luxo per lo cadavre d' un rich y recordant la miseria d' aquell mort que te á sos peus, tal vegada provinent del hospital ahont haurá anat á morir víctima d' alguna malaltia contreta en lo treball y empitjorada per las privacions y la miseria.

Donchs un altre quadro que, com aquets, vulga dir alguna cosa ab un xich de solta no li trobaran pas.

Es lo mal de la gent del nostre país y molt especialment dels artistes, que per lo general se pagan molt de la forma y ni poch ni gens del fondo.

Si una excepció deguessim fer per un altre quadro dels de la exposició, aquesta se la emportaria y ben mereçuda, un quadret al oli pintat d' un valenciá ab mes sal que no hi ha en l' aygua del mar. Es un grupo de capellans sentats en lo pedris d' un parch. Tots ells están moguts com per una forsa magnética, y si bé 's veu que parlan l' un ab l' altre de cosas indiferents, s' endevina que tenen l' atenció en altra part ben profana als assumptos de missa. ¡Y quin dimoni de carax mes interessants tenen aquell diable d' ensotanats!

Però lo qu' es al espectador no cal pas que li espliquin lo motiu d' aquell desfici, per ells tan mal dissimulat. Aquella forsa magnética que 'ls mou, no es altra cosa

que una parella d' enamorats, acostats
l' un a l' altre, parlant cada hù d' ella com
si tingués l' Aonor de parlar ab un sant del
Paradís. Ella es una minyona guapota que
Deu a' hi dó y ell un subjecte de carrera
sense celibat: es un militar.

Aixó del celibat y alló de la minyona:
Ecco il problema; aquesta es la cosa que
'ls te tan moguts, pobrets!

Jo darrera d' aquest quadro hi endevino
lo número infinit d' atentats contra l' honra
de tendras criatures, que tot sovint
ocupan las columnas de LA TRAMONTANA.
¡Pobrets!

A mi m' agradaria que 'ls pintors las
enflessin per aquest cantó, sino que ja ho
habem dit...

Los artistas per lo regular se pagan molt
de la forma y ni poch ni gens del fondo.

K.

Ja tornem a tenir lo monstro de la con-
servaduria al poder.

A nosaltres nos te sense cuidado.

Entre uns hipocritas liberals de pega y
uns reaccionaris franchs y ab ribets de
absolutistas; casi preferim los ultims als
primers.

Nosaltres habem tingut la honra d' esser
perseguits y condemnats per uns y altres,
ab aixó total zero.

Y ademés, lo tenir una situació franca-
ment reaccionaria te una gran ventaja:
La de deslionar als liberals mansos y
llanuts en política que encara crehen que
es possible la aliansa de la democracia y
la monarquia.

Ara no mes falta qu' en Cánovas aprovi
de term, inspirante en son company de
ministre l' absolutista Pidal.

Y després... deixem rodar la bola.

ATAIX

Los esquerrans s' han despedit digna-
ment del poder.

Pregúntinlo sino al director, adminis-
trador y dibuixant de nostre apreciat co-
lega local La Mosca Brava, que qui d' ell
no es a la presa, va com la llebra fugint
dels gossos.

¡Ben cayguts, donchs, demócratas de
pega!

O deixés de dirvos demócratas ó si-
guéuho de veritat y passéu lo Rubicon.

Pero ca, per ahont voléu passar es per
ca 'l Turroneg.

¡Tots pateixen del mateix mal!

N... ..

Lo senyor Pidal, jefe de la mestisseria
carlo-alfonsina, es ministre de Foment

¡De quin Foment!

Del de la llana.

¡Ah!

N... ..

Y donchs, senyor Rius y Taulé: ¡Com
ho farém ara sense poder lluhir la creu,
ni la banda, ni 'l frach, ni las patillas!

¡Vatualisto! n' hi ha per tirar la mengala
al foeh.

Y home, fassis conservador. ¡Per lo que
hi falta!

No mes hi veig una petita dificultat.

Que hi hagués menjadora per tots.

.. ..

Las últimas sessions de las Corts fusio-
nistas han sigut de lo més galdós que may
s' haje vist en aquest ram.

Una majoria intransigent, esverada, in-
tolerant, armant cada xibarrí que cantava
'l credo contra 'l govern, y un president
ab mes... tupté que un arrenca caixals de
cantonada, promovian set escándols cada
sessió y vintivuyt incidents á cada quart.

Si 'ls aficionats á comparacions s' entre-
tenen á comparar del modo que deliberan
las nostras eméncias políticas y del modo
que ho fan los obrers espanyols, á bon se-
gur que 's trobarán que 'ls grans sabís te-
nen molt que spendre an bonas formas y
en cultura parlamentaria de nostrés des-
camisats.

Y ara diguintme si no foren ben simples
los última, d' esperar res de ho dels pri-
miers.

.. ..

Aquesta vegada en Martos si que ha ben
errat bola.

De republicà se coloca á honesta distan-
cia del rey per esperar á que madurés la
poma, y quan ja pensa que 'l fruytestá ma-
dur se fa-de-cas ab las distancias y arre-
cona las honestitats, creyent que no mes hi
falta obrir la boca per empassarse la poma,
y en lloch de poma se troba ab un pebrot,
que per poch l' escanya.

¡Pobre payo!

Li ha succedit com la dona que 's cerva
facors per diners y luego 's troba que li
han donat monedas falsas.

Fastidiarse.

No haber fet de... Martos.

.. ..

Lo govern del monstro nos ha enviat
lo nou governador casi bé per telégrafo.

Ho celebrém per 'l senyor Gil Maestre,
que ja comensava á desacreditar sa ener-
gia del principi, y que de durar molt mes
en lo govern, tal volta no hauria acabat
ab tantas simpatias com ara encara se ne
ha endut.

Y 'l nou governador ja cal que s' espa-
villi.

Los lladregots, los jugadors y las qües-
tions de la Higiene especial, potséu li don-
guin algun mal rato, ó posin mes de quatre
banderillas á son bon nom.

Per nosaltres, de vellut.

.. ..

Lo lastre de las honoradas masses capi-
tanajadas per l' ex-carreunda Pidal, ja no
es tal lastre.

En Cánovas l' ha considerat digne de
millor empleo, y n' ha fet carregament en
la nau del Estat.

Que vagi de gust, y que la carga no re-
sulti perillosa.

.. ..

Lo nou governador civil de Barcelona
senyor Herce, persona molt coneguda dels
seus amichs y sobre tot á casa seva, resul-
ta ser un capitá d' artilleria.

¡Si 'ns lo deurán enviar pera ensenyar-
nos 'l exercici á la premsa!

Periodistas... ¡¡ffirmes!!

.. ..

Una frase del últim discurs-piruetta del
senyor Martos, referintse al senyor Cas-
telar:

«... postpone los intereses de la forma de
gobierno á los intereses de la libertad y
de la democracia; y pone al servicio de una
situacion monárquico-democratica su po-
derosa palabra y los valimientos de su par-
tido.»

Y com la Magdalena política va callarse...
Qui calla otorga.

.. ..

L' Ajuntament de Sevilla se desvetlla per
sos administrats.

Nada ménos que ha fet cambiar lo nom
de un carrer, que avans se deya de Armas,
y ara 's diu de Alfons XII.

Ab aquest motiu los sevillans podrán
passarse ab mitja ració, y qui tinga pa
no necessitará fersé sopas... per morirse
de fam.

Oh talentarros dels nostros homes pú-
blichs!

Casi 'n tenen tant com las donas idem.

.. ..

Si 'l senyor Rius y Taulé no hagués dei-
rat de ser arcalde, li proposarim que,
imitant al Ajuntament de Sevilla, aumen-
tés la nostra felicitat cambiant lo nom dels
següents carrers de la ciutat dels comtes:

Lo carrer dels Ases, podria dirsen carrer
dels Diputats.

Lo de las Moscas, carrer dels Espanyols.

Lo de Perot lo lladre, de Sagasta.

Lo de Caràbassa, de Martines Campos.

Lo de Malnom, de las Dams de honor.

Lo de las Donzellas, de Moret.

Lo de Arrepentidas, de Castelar.

Lo dels Cegos de la Boqueria, dels Fu-
sionistas.

Lo de Gignás, de la Política.

Lo de Ponent, dels Liberals.

Lo de la Cadena, de la Monarquia.

Lo del Mico, dels Esquerrans.

Lo del Cambis, de la Conseqüencia.

Lo d' en Pere-brut, de las Oficinas.

Lo de las Trompetas, d' en Rius y Taulé.

La plassa de la Llana, plassa de la Reli-
gió.

Y aixis successivament fins que tots re-
bentessem de felicitat y s' hagués salvat
la patria.

Diuben de Valencia que en aquella ca-
pital han estat tres dias las tropas sobre
las armas, no permetent als soldats ni que
se trogessin las polaynas.

Quan lo riu brama.

.. ..

LA NINA DEL CIRERER

Una tarda riallera
de lo florit mes de Maig,
varios donzells y nenes
ne jugavan per un prat,
en tant que soleta y trista
una nina de setze anys,
sota d' un cirerer estava
flemant llastimosos ayt.
Veyentia d' aytal manera
á un donzell veig preguntar:
—¿Que te aquella hermosa nina
que sota 'l cirerer está?
—¿Com es que no balla y juga
com sas amigas ho fan?
—¿Pot ser está enamorada
y s' ha mort lo seu ayant?
—¿Que pot ser me la rotassan
las ninas que per qui hi han?
—No senyor, no es res d' aixó,
lo donzell va contestar.
La nina que sola y trista
sota del cirerer está,
no está d' humor com las altres
perque te... mal de caial.

Senyor bisbe: ¿cóm es que no fa posar
vigilancia als voltats de la catedral, con-
vertits, la major part de vespres, en punt
de reunió d' enamoradas parellas que bus-
can la fosca y la soletat?

Eyitiu, home de Deu, eyitiu, ó sino farà
un desatino, perquè, francament, no puch
sufrir que 's fassi aguantar la capa als
sants de la Seu ¡pobrets! condemnats á
sentir esclatar á centenars de petons per
l' altra banda de paret.

Oh! y aixó ray. Lo pitjor es que la gent
las ha donadas en suposar si 'ls mascles
d' aquells biblichs bultos son *nada ménos*
que capellans disfressats de persona.

Pensa mal y no errarás, diu lo refran,
y á fé de Cristo que no donan pas poch ni
gayre ocasió á malas suposicions la gent
ensotanada.

Quan los ensotanats no poden feria ab
lo cap la fan ab la cúa.

Tots sabem del modo que, com á corbs y
com á hienas, se solen cebar molts cops
ab los cadávres, no volentos enterrar en
sagraf per poch qu' en vida no hagin fet la
santíssima voluntat dels homes de las tal-
dillas negras.

Donchs ara acaba de succehir un cas
que, si bé diferent en la forma, en lo fons
es lo mateix: Cebarse ab les cadávres.

A Manacor (Menorca) va morir un tal
Joan Febrer y Jaume, libre-pensador, re-
publicà y masó, deixant disposat en sos
ultims moments que volia fos enterrat ci-
vilment, y que per res del mon se profan-
nessin sos restos ab cap mena de funció
religiosa.

Disposada la viuda á que 's cumplís la
voluntat de son marit, va ferho present als
amics del difunt y se li prepará un so-
lemníssim enterro costejat per sos ge-
mans en masoneria y demés amichs.

Peró vetaquí que al clero de Manacor
aixó no va posárseli bé, y á la hora del
enterro, sense ningú haberi lo cridat, com-
pareix á la casa del mort ab totes las eynas

de obrir las portas del cel y ventite ab la
roba de las festas, y vulgas ó no y encara
que siga *traballant de franch* se 'n portan
lo mort á la iglesia, fan tocar totes las
campanas, li cantan lo *gori-gori*, l' ente-
rran en terra sagrada, etc., etc., es á dir,
fan tot lo contrari de tot lo que havia deixat
disposat lo difunt.

¿Qué 'ls sembla las tragaderas y las aga-
llas del clero de Manacor que provocan
una batalla campal á cops de creu pera
disputar lo cadáver als corbs.

¡Peró quán nos veurém lliures á Espanya
de semblant calamitat!

Oh, y ara s' hi adoba tenint un ministre
de Foment de la mentisseria carlo-alfons-
absolutista.

A Murcia una dona de setanta dos anys
acaba de tenir un fill.

¡Mala majordona 'n sortiria!

Per varios poblets de Mallorca recorren
una jesuitas exercint l' ofici de missionists.
Comenso á creure que la Providencia
castiga sense bastó.

Ab jesuitas.

Lo senyor Lleó del n.º 13, habitant á
Roma y de ofici papa, ha decretat que al
final de la Lletania s' hi atorgui lo se-
güent:

«Reyna del santíssim rosari, pregáu per
nosaltres.»

ab lo qual assegura que 'ls maís del mon
católich se aliviarán d' alló mes.

A conseqüencia d' aquest nou prech, ja
estich veyent com lo millor dia quedém
tots convertits en habitants de Xauxa.

Y 'ls miracles serán tants
y 'ls beneficis sens mida,
que tots en aquesta vida
ja farém farém de sants.

Lo rector de Cornellá aspira á la inmortalitat.

Lo dia de Nadal va donar un concert á
la iglesia, que 'ls gats hi tenian que
veure.

L' organista, tocant l' orga, tocava 'l
violon.

Lo coro católich (!) de la població can-
tava com las frontissas de una porta, quan
lo rovell se n' ha apoderat.

Tot per la major gloria de Deu son
senyor.

A propòsit del coro.
Sembla que 'l rector ha iniciat una
creuhada contra 'ls que 's negan á perteneix
al remat del cant llanüt, arribant al
extrem de usar armas de no gayre bona
lley.

Ojo, rector, que 'l vigiléu.

A Epernay (Fransa) hi ha un col·legi de
noys dirigit per fracons.

—Proul dirá 'l lector, ja adé de qué 's
tracta.

Si senyors, d' aixó mateix. Pero son mes
de un los *noyófolos* d' aquell col·legi.

Deu anys de presiri se n' ha portat un
reverent professor, per haber ensenyat sas
gracias á varios deixebles, y actualment
n' hi ha un altre de pres á Reims pe 'l ma-
teix delict.

Y 'ls pares de familia tan sabatassas,
portant noys als reverents.

Que es igual que si diguessim *portar la
carn al llop*.

EPIGRAMAS

Al sagristá de Poblets
li digui mossen Joan:
—¿Que las *llis* agut grullas
que ofici seguidas?
Y va respondre 'l Elna,
muller del dif sagristá:
—Si á mi 'n vol creure 'n Tia,
qu' apringuin de toot d' aytá.

Los moncos del pagó Prada,
van dirli tote junts un dia,
que 'l treball que 's exigia,
era feyna molt cansada,
Y ell digué:—Preniu las eynas
y ab calma aneu cap al tros,
y fins qu' enteu en repós
se aneu á fer vóstras feynas.

Los xilets dono á caló.
eridava Francisco Ambrós
á tira, y en cert cantó
una dona li digué:
—Un per mi, noy, de ben groc.

ROCH NARAY

XARADA

Ma primera se consonant
y vocal se má agona;
ma tercera conson espant,
y del meu fet trobarán
per dintre de Barcelona.

ROCH NARAY

GEROGLIFICH

XX XX
J
R Z
CARLAIN DUMMREY

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT
XARADA: — Pi-ca-poll.
GEROGLIFICH: — Catalunya te quatre provincies.